

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 840 Lej
Fél évre ... .. 420 Lej
Negyed évre ... .. 210 Lej
Havonta ... .. 70 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Robu főpolgármester kötönetése.

Arad főpolgármestere a legfelsőbb közigazgatási tanács tagja lett. — Az erdélyi városok ügyeit referálja a tanácsban.

(Saját tudósítónktól.) Ritka és kiválóan értékes kitüntetés érte Arad város főpolgármesterét. Az uralkodó a legfelsőbb közigazgatási tanács rendes tagjává nevezte ki Robu János dr.-t, aki evvel a kinevezéssel részese lett az ország közigazgatásában folyó irányító munkának. A legfelsőbb közigazgatási tanácsnak ugyszólván döntő szerepe van a törvényelőkészítésben, megfelelbezheterlen fóruma vitás közigazgatási kérdések megoldásának és bizonyos vonatkozásokban független, sőt fölötte áll a kormánynak is. Csak ezt tudva, értékelhetjük a nagyságát annak a kitüntetésnek, amely Aradváros főpolgármesterét érte. Hiszen az ország összes főpolgármesterei közül mindössze ketten jutottak be a legfelsőbb közigazgatási tanácsba, Erdélyből pedig egyedül Robu dr. tagja. Ugy értesülünk, hogy Robu dr. főpolgármester lesz az erdélyi városok ügyeinek referense a tanácsban és minden alkalommal Bucurestibe kell mennie, ha az erdélyi városok valamelyikének fölterjesztése dolgában a tanács határozni akar. Ez Aradváros számára különösen értékesé teszi a városra amugyis igen megtisztelő kitüntetés, mert alkalma és módja lesz a főpolgármesternek arra, hogy városa iránt való szeretetével Arad érdekében munkálkodhassék Bucurestiben, ahol eddig is sullyal birt a szava.

Robu dr. főpolgármester képzett, kiváló egyéniségének és tudásának ez a legfelsőbb helyen való ilymérvi megbecsülése ebben a városban nagy és őszinte örömet keltett és városzerte jóleső érzéssel fogadja a polgárság, hogy azokat az értékeket, melyeket ez a polgárság megismert Robu Jánosban, országos vonatkozásban is értékelni tudják.

Rendben folynak a pótválasztások.

Az aradvármegyei prefektúrához a községi választásokkal kapcsolatban a mai napig huszonhét felebbezés érkezett. A mai napon megtartott pótválasztások közül két helyen: Petrisen és Nagyszintyén a hivatalos lista győzött. Bucuresti-i jelentés szerint a pótválasztások az egész országban rendszeresen folynak.

Kegsemmisítették a nagyváradi választást.

(Oradea-Mare-Nagyvárad, február 26.) Ma délután, a prefektúrára távirati jelentés érkezett Bucurestiből, hogy a belügyminiszter helyt adott a liberális párt peticionális kérvényének és új szavazást rendelt el. A választás időpontját még nem döntötték el, de a fenálló rendelkezések értelmében az új választást nyolc napon belül kell megtartani. Kétségtelennek látszik, hogy Nagyváradon a második választás alkalmával, a liberális-magyar lista jön be győztesként. Ugyanis az első választás nem folyt le szabályszerűen, egyrészt azért, mert a szavazókat alfabetikus sorrendben csoportosították, ami éppen a

Magyar Párt számára volt kedvezőtlen, másrészt pedig azért, mert a választás péntekre esett s a Magyar Párthoz tartozó nagyváradi zsidóság, amely tudvalevőleg vallásos érzelmű, csak este öt óráig szavazhatott.

Peticiós kérvényeket nyújtottak be ezenkívül Kolozsvárról, Nagyszebenből, Brassóól és Temesvárról a liberális párt, Marosvásárhelyről pedig az ellenzék. Mind az öt kérvény jelenleg a belügyminiszter előtt fekszik. — Döntés még nem történt, valószínű, hogy holnap határoz a miniszter, de nem hihető, hogy helyt ad ezeknek a peticiós kérvényeknek.

Olasz—jugoszláv egyezmény Ausztria ellen.

(Páris, február 26.) A Petit Parisien szerint Mussolini és Nincsiócs római találkozásuk alkalmával katonai egyezményt fognak kötni Ausztriának Németországhoz való csatlakozása ellen. A

lap szerint a status quo biztosítása érdekében Franciaország is hozzájárul az egyezményhez. Az olasz sajtó kategorikusan cáfolja azt a hírt, hogy Németország elleni szövetségkötésről lesz szó a két külügyminiszter között.

Arad megindul a fejlődés utján.

Mindegyik szolgálati ágban részletes programot dolgoznak ki. — A tanács és az állandó bizottság munkájának előkészítése.

(Saját tudósítónktól.) A városfőházán nagyban készülnek az önkormányzati szervek megalakulásával meginduló munkára, amelyben már részt fognak venni a polgárság bizalmának letéteményesei is. Már hetek óta csak a folyó dolgokat intézi el az adminisztráció, mert Robu János dr. főpolgármesternek az az intenciója, hogy a város fejlesztése és általában a jelentősebb kérdések megoldása ne történjék a polgárság képviselőinek irányítása és ellenőrzése nélkül. Most, hogy a jövő hónap elején megkezdődik az önkormányzati szervek működése, valamennyi szolgálati ágban folyik a munka, hogy előkészítsék mindazokat az ügyeket, amelyek a tanács, illetve az állandó választmány elé kerülnek. Nagyszabású program készül, s az máris bizonyos, hogy Arad polgárságának a város élére állított reprezentánsai bőségesen el lesznek látva munkával a rátkövetkező időkben, amikor a város új és nagy korszakának kell elkövetkeznie.

A várostanács összehívása iránt egyöbiként már megtörténtek az intézkedések, március hetedikén lesz megtartva az alakuló ülés, a melyen elsősorban azt alapítják meg, nem került-e a tanácsba olyan tag, akinél az összehívhatatlanság, alkalmatlanság,

vagy méltánytalanság esete forog fönt. Ezt az eskütétel követi, a melynél a tanács tagjai arra tesznek esküt, hogy megtartják a király iránti hűséget, alárendelik magukat az alkotmánynak, a törvény rendelkezéseinek és munkálkodásukkal előreviszik a város érdekeit. A polgármester-jelölés következik ezután és ennél a tanács minden tagja csak egy jelöltre adhatja le szavazatát. Ugyan akkor választják meg az állandó választmányt is. A teljes tanács azután csak akkor új össze újból, amikor annak szüksége merül föl.

Az állandó választmány tagjai az egyes szolgálati ágak élére kerülnek és a szolgálati főnökök munkáját ellenőrzik. Ehhez képest mindegyik állandó választmányi tag köteles mindennap hivatalos órát tartani. A tanács elé csak a nagyobb jelentőségű ügyek kerülnek, de a folyó ügyeket a választmány tárgyalja le. A törvény azt írja elő, hogy a választmány hetenként legalább egyszer tartozik összejönni s ez a választmány készíti elő a községi és a parlamenti választásnál szavazásra jogosultak névjegyzékét, a költségelőirányzatot, ellenőrzi a városi vállalatokat, szabályrendelet-tervezeteket készít, megszabja a közszükségleti cikkek maximális árait, szabályozza a fuvarozási és hordár-díjakat, a temetések árait, el-

lenőrzi, hogy a köztisztasági, közegészségügyi és építészeti szabályokat betartják-e, végül köteles minél gyakrabban pénztárvizsgálatot tartani a város kasszájában. Az állandó választmány minden határozatának meghozatalához abszolút többség kell.

Közügylést tartott az aradi kamara.

Könnyítések az adók terén. —
Levelező tagok választása.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután öt órakor tartotta az aradi ipar és kereskedelmi kamara tanácsülését. Az ülésen, amelyen dr. Marcus Mihály elnökölt a mostani gazdasági élet több égetően fontos s orvoslásra váró problémája került a napirendre s a kamara több kérdésben az aradi kereskedőkre és iparosokra nézve fontos határozatokat hozott.

A megnyitó beszédet dr. Marcus Mihály elnök mondotta, aki vázolta, hogy milyen körülmények akadályozzák meg ma az országban az ipar és kereskedelem virágzását. Ezeket különösen két fontos tényezőre vezette vissza: a vagonhiány és a pénzhiány. Ezután előadta a kamara programját, amely a termelés elősegítésében és az ipar és kereskedelem érdekeinek megvédésére sürinhető össze. Majd rátértek a tárgysorozatra. Elsősorban állást foglaltak az új luxusadóilletési rendszer ellen és elhatározták, hogy memorandumot terjesztenek fel a miniszteriumba, melyben a luxusadó eltörlését kérik. Amennyiben ez nem volna lehetséges, kérik az árak értékhatárának a felemelését, még pedig a ruhánál 10.000, fehérneműnél 1000, cipőnél 1800 és a butoroknál 80.000 lejre. Kérik még, hogy a luxusadót ne kelljen mindjárt a vámnál kifizetni, hanem az állam három hónapig hitelezze a kereskedőknek, hat hónapig a termelőknek ezt az adóösszeget. A külföldi szakmunkások behozatalára vonatkozólag elhatározta az ülés, hogy a miniszteriumtól a régi rendszer visszaállítását kérik. Azelőtt ugyanis egy helyi bizottság véleményezte a munkás behozatalát, most azonban ez a bizottság Bucurestiben van. Kérik tehát a helyi bizottságok visszaállítását, mivel a módszer sok fáradságot és költséget vesz igénybe.

A következő pont a forgalmi adót helyettesítő pauszálé kérdése volt. Eddig azok a kiskereskedők fizethettek pauszálét, akiknek forgalma a 200.000 lej nem haladta túl. Ennek a határnak 500.000 lejre való felemelését kéri a kamara.

A kereskedelmi és iparkamara

az adókövető bizottságba egy tagot delegál, akit egy 20 tagból álló listából sorshuzás után állapítottak meg. A kamara most azt kéri a miniszteriumtól, hogy sorshuzás nélkül delegálhasson egy tagot. Beszámoltak ezután arról az akción, amelyet a kamara indított a város által tervezett felszázalékos értékadó ellen. A város ugyanis a költségvetésbe felvette, hogy minden a városba érkező, vagy innen elküldött árut felszázalékos értékvám alá vet. Ez a vámi helyettesítette volna az eddigi követésvámot. A kamara akciója sikerrel járt s a követésvám maradt meg. Ennél a pontnál felszólalt Jellinek József, aki kérte a kamarát, vizsgálja meg ebben a kérdésben a fakereskedők helyzetét, mivel aránytalanul nagy követésvámot fizetnek. Így az értékvám esetén egy vaggon fa után 30 lejt kellene csak fizetniük, az eddigi rendszer mellett azonban 200 lejt fizetnek vaggonként.

Marcus elnök ezután bejelentette, hogy királyi dekrétum Pacurariu Bratus és dr. Falus Lajost a kamara titkáraivá nevezte ki. A román és magyar tagok közötti megegyezés értelmében a titkárok egyenlő hatáskörűek, azonban a főtitkári címet Pacurariu Bratus viseli. Sorra került a levelező és póttagok megválasztása s ennek során levelező tagok lettek: Dr. Robu János, Pop Oktávián, Trimbitioni Traian, Sutahtiu bankigazgató, Trifu Gaita, Haralamb Henry, Fejer Gábor, Hareitay Bertalan, Földes Soma, Weissenburger Nándor, Stern Gyula, Aizöldi Pál, dr. Szöllösi Zsigmond, póttagok: Issekutz István, Dumitrescu György, Dimitrescu Aurel (Pankota), dr. Eles Géza, Omescu Cornel, Meer Armin, Jancovici György, Schwartz Adolf, Kneffel Lajos, Carolu Andor, Bota Márk és Liszka Pál a kereskedelmi osztály részéről, Fejer L. István, Oáspar Arpad, Dömötör László, Czeiler István, Karácsonyi Sándor, Mihályi Gyula, Rácz Sándor, Lázár Cornél, Jovita András, Coicea János, Cristea Iódor és Müller József az ipari osztályban. A választás után véget ért a kamara ülése.

A diák tragédiája.

Lopott, hogy beiratkozassék az egyetemre.

(Budapest, február 26.) Érdekes écsi esetet jelent tudósítónk, a melynek szerencsétlen hőse egy fiatal diák, aki kabátokat lopott, hogy — mint vallotta — beiratkozassék az egyetemre. Király József tizennyolc éves diák, annak ellenére, hogy tavaly letette az érettségit, újból beiratkozott a főgimnázium VIII-ik osztályába. A örvényszék tárgyaláson azzal inkololta ezen osztályismétlést, hogy teljes érettségi bizonyítványt szajst szerezni, mert az előző éven nyert bizonyítványa nem volt ó. Az iskolában azután tiz kabátot lopott el osztálytársaitól. Tettenek indokául a mai napon megartott tárgyaláson árva voltára, zegényiségére és arra hivatkozott, hogy azért lopott, hogy beiratkozassék az egyetemre. Jóllehet a károsultak nem kívánták negtévelyedott társuk megbüntetését, a törvényszék Király Józsefet egyévi börtönrre és politikai ogainak három évi felügyeszté-

sére ítélte. Érdekes, hogy a vádlott megnyugodott az ítéletben.

míg az ügyész súlyosbításért felelkezett.

A bucuresti-i egyetemen

a sztrájk ellenére folynak az előadások.

A diákok többsége nem csatlakozik a proklamált sztrájkhoz. — Izzalmak a rektorválasztás előtt.

(Bucuresti, február 26.) A diáksztrájk proklamálása ellenére a bucuresti-i egyetemen tegnap meg tartották az előadások nagy részét, mivel a hatóságok minden intézkedést megtettek az esetleges zavargások megakadályozására. Ugy az orvosi, mint a jogi fakultáson, valamint a kereskedelmi akadémián is voltak előadások, az építészeti főiskolán, politchnikán és szépművészeti akadémián pedig valamennyi órát rendszeresen megtartották. A kormány igyekszik minden rendelkezésére álló eszközökkel biztosítani az előadások zavartalanságát, mert információi szerint a diákok többsége nem csatlakozott a sztrájkhoz. Ha azonban a sztrájk mégis folytatódna és az előadások rendje nem lenne biztosítható, úgy feltétlenül bezárják valamennyi fakultást és a hallgatók az egész évet elvesztik. A kereskedelmi akadémián tanári kara tegnap este tar-

tott ülésén megbizta a rektort, hogy ilyen értelemben tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Tegnap este az egyetemek összes fakultásának tanárai mebeszélésre ültek össze az új rektorválasztás ügyében. Az értekezleten rendkívül heves vita folyt le, amelynek során az egyetemi rend helyreállításának parancsoló szűk ségét hangoztatták. Vasárnap lesz a rektorválasztás, amelynek jelöltjei Pangratu jelenlegi rektor, Minovici, Mihai Dragomirescu, Minovici és Emanoil Antonescu egyetemi tanárok. Angheliescu közoktatásügyi miniszter a három legtöbb szavazatot kapott jelölt közül nevezi ki az új rektort.

Az egyetemi tanács rektorválasztási ülésén, a legtöbb szavazatot Pangratu jelenlegi rektor, Minovici és Missir egyetemi tanárok kapták, akik közül fogja majd Angheliescu közoktatásügyi miniszter az új rektort kinevezni.

Építsük nagyváros Aradot!

Új városatyák programja a községtanács nagy feladatairól.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros tanácsának most megválasztott tagjai szinte egyértelműleg foglalják el azt az álláspontot, amit még a választási kampány legelején szögeztünk le: városfejlesztés, becsületes közigazgatás, a város polgárságának lehető tehermentesítése, üzemek fejlesztése stb. Megnyugvásul szolgál, hogy a városatyák kivétel nélkül nagy lendülettel és komoly ambícióval várják a város érdekében kifejtendő munka kezdetét. Ma a következő városatyákat szólaltatjuk meg:

Hotaran Viktor dr.

En a most megválasztott városi tanácsot nem tartom végleges alakulatnak és így nem is adhatok programot ebben a bizottságban kifejtendő működésem elé. Az egyesült ellenzék a mai nap folyamán elküldte petícióját a választás ellen és a törvény értelmében tíz nap alatt dönteni kell a felebezés sorsa felől. Nézetem szerint az új városi tanács ezért nem is ülhet össze március 7-én. Mi nem táplálunk vérmes reményeket, hogy a liberális kormány minisztere meg fogja semmisíteni a választási eredményt, de mi nem is ebben bizunk, hanem az akutá vált kormányválságban. A liberális kormány napjai meg vannak számlálva és bármelyik ellenzéki párt kerül is utána kormányra, a közöttünk fennálló paktum értelmében köteles a községi választásokat megsemmisíteni és új választást kiírni. A magyarság egy része elhamarkodottan cselekedett, amikor a haldokló liberális rezsimet támogatta szavazatával. Bizonyosra veszem, hogy a magyarság hamarosan felismeri érdekeit az ellenzék táborában. A magam részéről kizártnak tartom, hogy az ellenzék delegátusai együttműködjenek a mai összeté-

telű községi tanáccsal. Nem sokára új kormány kerül az ország élére és akkor majd kiderül, hogy a liberálisoknak nincs talajuk ebben az országban.

Szell Lajos dr.

Az új városi tanács feladata elsősorban az kell legyen, hogy szaktudásával, tapasztalataival segítségére legyen a vezetőségnek, másrészt pedig összekötő kapcsolóként szerepeljen a városháza és a nagyközönség között. A városi tanács ötletekkel, iniciatív tanácsokkal segítse a vezetőséget és legyen hű kifejezője az összpolgárság kritikájának. Azt hiszem az új városi tanács alkalmas lesz a hivatás betöltésére, mert a legkülönbözőbb érdekszférákból rekrutálódott és így a város bármely társadalmi rétegének kívánóságait kifejezésre juttatja. At vagyunk hatva a jószándéktól, amely a város fejlesztését tűzte ki célul és hogy ezekből mennyit és hogyan lehet megvalósítani, az a viszonyok alakulásától függ.

Varjassy Lajos.

Olvastam városi képviselőtársaim nyilatkozatait és a kijelentések alapján leszögezem, hogy ha az új városatyák olyan lelkesen, komolyan és őszintén fognak dolgozni a város érdekében, mint azt nyilatkozataikban ígérik, úgy Arad hallatlan arányu fejlődés előtt áll. Mindazon programpon-tok, amelyeket képviselőtársaim kifejtettek, már régi sebei ennek a városnak. Ezek a sebek tíz esztendeig üszkösödtek és most az új városi tanácsra vár az a feladat, hogy az elhanyagolt sebeket orvosolja. Ha a kitűzött program csak egy részét is sikerül megvalósítani, úgy a képviselőtestület maradandó és felbecsülhetetlen értékű munkát fog végezni. Helyeslem a program az utóbbi pontját is, amely a városi tisztviselők fize-

tésrendezéséről szól, de ennél a ténél nem szabad megelégednünk a város nyugdíjasairól, akik egy élet munkáját áldozták a város érdekeiért, s bizony nagyon, de nagyon kis összegekből tengődnek manapság.

Elvették

a sikkasztással vádolt ügynök utlevelét.

Az aradi rendőrség megakadályozza Friedmanné elutazását. — A vizsgálóbíró holnap dönt a letartóztatási indítvány fölött.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny számolt be arról a bűnvádi feljelentésről, amelyet a Progresul aradi szállítási és vámolási iroda tett volt ügynökje, Friedmann Arnoldné ellen, akit 10.000 frank s 50.000 lej elikkasztásával vádolt. A feljelentésben a cég tulajdonosai az asszony sürgős letartóztatását kérték, hivatkozva arra, hogy Friedmanné idegen állampolgár s bármikor elhagyhatja az ország területét. Az ügyészség ma áttette az ügy aktáit Orezeanu Romul vizsgálóbíróhoz, aki holnap határoz a letartóztatás ügyében.

Érdekes módon történt Friedmann Arnoldné rendőrségi kihallgatása. Először azt vallotta, hogy sógorától, Weber Sándor temesvári ügynökötől kapott 100.000 lej kölcsönt s azzal csinál ügyleteket a saját számlájára. A rendőrség a vallomás után persze megindította a nyomozást s megállapították, hogy Friedmanné vallomása nem felel meg a valóságnak. A hivatkozott bankban ugyanis megállapították, hogy Strassburgból érkeznek pénzküldemények, azonban álnéven, sőt nem is a feljelentett, hanem lakásadója nevére, aki viszont azokat átruházta Friedmannéra. A nyomozás eme megállapításáról az asszony valamilyen módon tudomást szerezhetett, mert másnap felkereste a rendőrséget s bevallotta, hogy Strassburgból kap ugyan pénzeket, de nem a férjétől. A rendőrség jegyzőkönyvbe foglalta a vallomás megváltoztatását, egyben azonban Friedmann Arnoldné utlevelét elkobozta, hogy lehetetlené tegye idő előtti távozását.

— Károlyi és Teleki a budapesti rendőrségen. Párisi távirat szerint, a Journal írja a Párisban elfogott Szamuelliről, hogy Szerbiában született és osztrák állampolgár és eddig régi-fajta, hamisított német bankjegyekkel operált. Kihallgatása során azt állította, hogy Windischgrätz megbízottaitól nyolcvan darab hamis ezrest vett át értékesítés céljából. A touloni ügyészségnek az a véleménye, hogy bűntársai is vannak, akik a francia Rivierán dolgoznak. Ezt abból következtetik, hogy egy hollandi alattvalót is letartóztattak hamis frankjegyek értékesítése miatt. A budapesti rendőrség ma megkezdte gróf Károlyi Imre és gróf Teleki Pál kihallgatását is s az utóbbit az Az Est szerint arra vonatkozóan hallgatják ki, hogy adott-e ajánlólevelet a Pesti Hazához, valamint a Tűzhelybankhoz a 340 millió kölcsönrel kapcsolatban.

Jegycsalással és aktalopással vádolnak két magyar képviselőt.

A magyar nemzetgyűlés botránya. — Dénes István képviselő mint potyautas. — A hamis becsületszó. — Rassay a házelnök asztaláról önhatárolással vitt el aktákat.

(Budapest, február 26.) A magyar nemzetgyűlésnek páratlanul álló, nagy feltűnést keltő botránya van. Dénes István képviselőt jegycsalással vádolja a budapesti villamosársaság s eközben kiderült, hogy Dénes milyen szokatlán és még nem engedett módon próbált szabaddulni a felelősség alól. De kiderült az is, hogy Rassay Károly az erről szóló aktákat önhatárolással elvette a házelnök asztaláról s a mentelmi bizottság elé juttatta. A leleplezések nagy viharokat keltettek a nemzetgyűlésben: a botrányos jelenetekben bővelkedő híresről s az előzményekről budapesti trócskák a következőket jelentik:

Utazás jegy nélkül.

A múlt év május 12-én dr. Dénes István nemzetgyűlési képviselő a villamoson utazott s amikor a kassza a jegyet kérte, azt felelte, hogy képviselői igazolványa van. Később az ellenőr kérte a jegyet és akkor Dénes előbb egy 1923-ból, majd 1924-ből származó lejárt igazolványt mutatott fel. Ezeket azonban az ellenőr nem fogadta el, sőt közöttük az esetet a villamosársasággal, amely jegycsalás miatt feljelentést tett a képviselő ellen. — Az ügyészség magáévá tette a vádat, hivatalból megindította az eljárást és a nemzetgyűléstől Dénes kiadatását kérte. Közben, még pedig nyomban az incidens után Dénes besietett a Házba, a házelnöki hivatalban befizetett 600.000 koronát és kiváltotta az 1925. évre szóló villamosjegyet. Néhány nappal később pedig írásos nyilatkozattal állított be Zámboreszky Ernő főterembiztoshoz, aki a képviselők villamosjegyeinek ügyét intézi. Nyilatkozatot kért tőle, hogy villamosjegyét már április 30-án kiváltotta. — Zámboreszky azonban huzódózott, kijelentette, nem emlékszik, hogy a képviselő mikor váltotta ki a jegyét és azt csak a villamosársaság igazgatósága tudná megmondani, ahonnan a befizetés után a jegyet elhozták. Erre Dénes a becsületszavára jelentette ki, hogy a villamosjegy igazolványát már április 30-án kiváltotta. Zámboreszky erre a nyilatkozatot alá is írta.

A kiereszkölt nyilatkozat.

Néhány nap mulva azonban arról értesült, hogy az ügyészség megkereste a Házat Dénes kiadatása érdekében. A főterembiztos jelentést tett a történetekről a házelnöknek, mire a házelnökség ezután felszólította Dénest, hogy a Zámboreszky által aláírt nyilatkozatot szolgáltassa vissza. Dénes azonban csak három nap mulva tette meg ezt és közben az eredeti nyilatkozatról egy közjegyzőnél hitelesített másolatot készített, amelyel fölment a villamos igazgatóságához és egy képviselő közvetítésével kieszközölte, hogy a villamosársaság félreértés címén vonja vissza a följelentést. Erre az ügyészség a vádat el is ejtette Dénes ellen. Zámboreszky ellen fegyelmi vizsgálat indult meg és Dénes ügyében pedig tegnap ült össze a mentelmi bizottság. Viharos vitaközös után

az ügyészség megszüntető határozatára való hivatkozással az ügyet levették a napirendről.

Kavarodás a mentelmi körül.

E határozat következményeképpen Dabasi Halász Móríc ma kijelentette, hogy ilyen körülmények között lemond mentelmi bizottsági tagságáról. A történeteknek élénk

Veszélyben Dénes mandátuma.

A botrányról foglalkozott a mai nemzetgyűlés is. Gaál Gaston napirend előtt szótartott, hogy Dénes a nemzetgyűlés egyik tisztviselőjét félrevezette és hamis adatok alapján bizonyítványt kért és kapott, amelyet azután megtevesztésre használt fel. Amennyiben ez igaz, ez a képviselői etikával össze nem egyeztetendő és magától vonja a mandátum megszüntetését, mert senki sem kényszeríthető arra, hogy ilyen képviselővel tanácskozzék. Kéri az elnököt, az ügyet tegye át az ügyészséghez. (Helyeslés.) Szcitovszky Béla elnök erre kijelentette, hogy az eljárás már folyamatban van.

Rassay az „aktalopvaj.”

Rassay Károly személyes kérdésben szólalt fel és kijelentette, hogy mint a mentelmi bizottság tagja szükségesnek tartotta, hogy megtekintse azt az iratot, amely Dénes ügyében az elnöki irodában hevert. Elismerte ugyan, hogy formai joga nem volt az akta elviteléhez, de a bizottság érdekében így kellett cselekednie. Szcitovszky közbeszól:

— Nem volt hozzá joga!

Rassay: Az elnöki titkár asztalán volt és én onnan vittem el!

Szcitovszky (aki közben elhagyta az elnöki emelvényt és a képviselői padokban foglalt helyet): Az akta nem volt, csak a melléklet!

Rassay: Megállapítottam, hogy az ügyészség megkeresése volt ott. Levittem az aktát a mentelmi bizottságba, ahol az illetékesek elfogadták. Az akták ilyen visszatartása megtorlást követel!

Szcitovszky: Amikor értesültem, hogy a Ház egyik tisztviselője ebben az ügyben szabálytalanul járt el, akkor azonnal megindítottam az eljárást és az ügy elintézéséig az aktákat visszatartottam.

Közben a szociálisták állandóan zajonganak, akiket az elnök több ízben rendreutasít.

Szcitovszky: Ami Rassay eljárását illeti, arra még nem volt példa. Amióta az országház fennáll, nem történt meg, hogy egy képviselő a házelnök asztaláról aktát vigyen el.

Horváth Zoltán közbeszól: Jól tette!

Urbanics Kálmán: Ez az igazi bűnpártolás!

Szcitovszky: Rassay a tisztviselő hozzájárulása nélkül vitte el az aktát, amihez nem volt joga!

visszhangja támadt a folyosókon is. Az ellenzék egy része kifogásolja, hogy bár az ügyészség megszüntető határozatot hozott s ezt az elnökség nem továbbította a mentelmi bizottságnak, hanem az kerülő uton jutott a bizottság elé. Szcitovszky Béla házelnök a Budapesti Hírlapnak kijelentette, hogy az akták illetéktelen kezek által és illetéktelen uton jutottak a mentelmi bizottság elé. A vizsgálat megindult arra vonatkozóan is, hogy a főterembiztosnak volt-e joga okiratot kiadni, amihez külföldön csak a házelnöki hivatalnak van joga.

Rassay: De jogom van!

Lendvai István: Aktalopáshoz nincs joga!

Büntető eljárás Dénes ellen.

A vihar elcsendesülésével szólasra emelkedett Dénes István és azzal védekezett, csak hanyagság vagy elnézés lehetett az, hogy a jegyét kellő időben ki nem váltotta és nem tételizhet fel senki róla, hogy csalni akart volna. Talvány is szándéka volt a jegyet kiváltani, mint ahogyan azt az előző években is kiváltotta. Tanuképpen jelenti be Kiss Menyhért képviselőt is, aki az eset után vele együtt ment ügyvédjéhez, aki szintén igazolhatja, hogy csak tévedésről le-

het szó. Beszéde közben állandóan közbeszólások hangzanak el a kormánypart felől:

— „Jegycsaló!” „Okirathamisító!”

Dénes után Karaffiáthi Jenő házelnök szólalt fel, aki azt hangsúlyozta, hogy Dénes cselekménye hivatalból üldözendő, a bíróság ellene csalás miatt lefolytatja az eljárást és ott módjában lesz magát tisztázni. Az ügyről neki jelentést tettek és a jelentésből megállapították, hogy Dénes részéről visszaélés történt akkor, amikor becsületszavával arra bírta rá a Ház egyik tisztviselőjét, hogy neki a valóságnak meg nem felelő irást adjon ki, s azt később a tisztviselő kérelmére is késedelmesen adta vissza.

Gaál Gaston kifejtette, hogy az újságokból olvasta a Dénes-ügyet és az elnöknek azt a javaslatot tette, járjon közbe, hogy Dénes ellen a nemzetgyűlés presztizsét és minden tagját is mélyen sértő cselekménye miatt az ügyészség folytassa le az eljárást. Kérte a nemzetgyűlést, hogy engedjék meg neki, hogy a maga számára tarthassa fenn annak elbírálását, hogy Dénes őt megsértette-e vagy sem. Ugy van azonban ezzel a dologgal, mint az az ember, akit az uccán az autó sárral lefröccsent. Az ucca sara csak piszkít, de nem sért meg.

Egy fiatal urinő tragikus halála.

Engelné-Kauders Magda egy operáció után elhunyt

Elvégeztetett... Ma délben egy csodás szépségű szempár csukódott le örökre, tökéletes plasztikájú, fiatal test dermedt halál-sárgává, értékes, nemes lélek szállt el a tavaszi ég felé... ma délben meghalt *Engelné-Kauders Magda*. Alig egy éves házasság után, a beteljesült szerelem szert mámorából, a boldogság örök életre berendezkedett, álmokkal tapétázott, érzésekkel fűtött és a szemek ragyogásával világitott fészkéből tépte ki kiméletlenséggel a Végzet és a halál rettenetes csontkezeivel koporsóba merevítette mindazt az életkedvet, amely a szép, boldog és tehetséges fiatal asszonyban szikrázott.

Mindenki ismerte és mindeki szerette a szép Kauders Magdát. Aradváros társadalma aggódo izgalommal kísérte hirtelen fellépett betegségét és ma délben, mikor halálának híre percek alatt elterjedt a városban, megfagyott a mosoly az ismerősök arcán és a döbbenet markolta csomóra a torokukat. Hát az életerő, szépség, fiatalosság, boldogság, képességek, mind, mind semmivé válnak a halál egyetlen suhintására?

Engel Jenőné szül. Kauders Magda az aradi katolikus gimnáziumban végezte középiskoláit és az érettségig praematura lett. — Berlinben folytatta tanulmányait, ahol az akkor népes aradi kolóniának becézett kedvence volt. Alig egy évvel ezelőtt ment férjhez Engel Jenőhöz, az Erdélyi Hitelbank főtisztviselőjéhez, akit

egész életét és lényét betöltő nagy szerelemmel szeretett. A fiatal asszony a boldogság eme hónapjait csak otthonának és a férjének szentelte, akivel gyönyörű családi életet élt. Hétfőn délután heves gyomorgörcsről panaszkodott, amire férje nyomban elhívatta a háziorvost, Keppich Jakab dr.-t, aki eleinte husmérgezésre gondolt. Mivel azonban a fájdalmak a kezelés dacára sem szűntek, Windholz dr., majd később Posgay István dr. a kezelőorvossal konzíliumot tartottak, amelynek eredményeként heveny vakbélgyulladás konstataáltak. — Kedden reggel erős láz lépett fel, mire az orvosok nyomban beszállították a Mann-szanatóriumba, ahol megoperálták. Az operáció sikerült és a beteg két napig elég jól érezte magát. Ma éjjel azonban a gennyesedés átterjedt a hashártyára is, amelyet átszakított. Déli 1 órakor bekövetkezett a katasztrófa: *Engelné-Kauders Magda* meghalt.

A tragikus körülmények között elhunyt feltűnő szépségű fiatalasszony emelkedett szellemű, előkelő gondolkozású, költői lélek volt. Minden szép és új iránt művészi lelkesedéssel érdeklődött, tökéletesen ismerte a világirodalom kiválóbb termékeit, sőt maga is írt kedves, hangulatos költeményeket. Néhány versét férje, aki kitűnő muzsikussal, meg is zenésítette és nagy sikerrel adták elő azokat az aradi kulturpalotában. Halála osztatlan részvényt keltett Aradváros társalmában. Nagyanyján és édesapján kívül, akárcsak egyetlen reménysége volt, nagybátyja dr. *Gabos Jenő* és kiterjedt rokonság gyászolja. A temetés vasárnap délután 3 órakor lesz.

Irodalom és művészet.

Majomszínház.

Herczeg-bemutató a budapesti Vígyszínházban.

Szerdán este mutatta be a budapesti Vígyszínház Herczeg Ferenc nagy érdeklődéssel várt komédiáját, a Majomszínházat. A premierről Porcsolt Kálmán a Pesti Hírlapban a következőket írja:

Nemrég írtuk, hogy Herczeg Ferenc diadalmas író pályáján a jubileum csak egy közbeeső és nem végállomás. Ime, szerdán új darabjal jelentkezik a Vígyszínházban. De úgy érezzük, mintha a jubileum mégis csak egy határvonalat vont volna a sokféle zsánerű színdarab között. A „Majomszínház” mindenestre tartalomra, formára és szellemre teljesen új darab. A címe humoros mókát ígér, a színlap szerényen komédiának nevezi, valójában pedig irodalmi értékű szatíra. A darab fajsúlyát jelzi az, hogy amíg más színpadi műnél a cselekmény a fő és ezt az érzés mozgatja: a „Majomszínház”-ban az író tendenciája, irodalmi célzata, a fejből kiforró társadalmi probléma a fő és ez mozgatja a drámai akciót s ami a műben legértékesebb, ami az egészen uralkodik, az az érzésen is felülemelkedő gondolat. Az a gondolat, hogy a majomszínház, vagy mondjuk, az egész állatvilággal rokonságban álló és ebből kifejlődött, sőt állítólag felülemelkedett emberiség tényleg nem áll fölötté a majmoknak s érzés és becsület dolgában az emberek egy része az állatok alatt áll. Tudniillik az ember magasabb értelmi képességét erkölcsi telenségre, büntre, a mások megtámadására, kizsákmányolására és megrontására használja fel. Az az originális, sőt exotikus ötlet, hogy a szereplők egy része ember, a másik része pedig majom és két felvonás a majmok által lakott őserengetegben játszódik le, olyan szokatlan új miliőt mutat, mely magában véve meglepi és érdekli a nézőt. Az egész komédia elgondolása magas régiókban járó fantáziára vall. Merész szárnyalás. S ugyanakkor minden sorában komoly elmélyedés. — A szellemesség tüzijátékán kívül egy pár helyen költői lendületet kap a cselekmény.

Herczeg tiszta irodalmi eszközökkel bizonyítja, hogy az őstermészetnél maradt állat sokszor jobb és becsületesebb, mint a romlott ember. De míg ez a lelki összehasonlítás a kitünő pszichológusra vall, addig a szellemes író száz és száz szatirikus vágást mér az emberekre sokféle majom-szokásuk miatt. És többször egyes emberit félszeregeket azzal gúnyol ki, hogy átvissza a majmokra s kiűli, hogy azokra illenek bizonyos emberi szokások. Részletelben maradjunk szinte képtelenség ezt az egészében kitünő művet, melyben az író nagysága és mélysége megnyilatkozik az egész koncepcióban, az emberiséget átfogó méretekben, a fantasztikus elképzelésben s az ellentétek kihasználásának pszichológiai értékében. De a mindig előkelő, mindig finom, mindig jellemző és mindig szellemes fő könnyedsége, eleganciája, vá-

Három millió dollár a cári ékszerekért.

(Berlin, február 26.) Moszkvából jelentik a „Berliner Tageblatt”-nak, hogy egy francia ékszerész-csoport megvásárolta az orosz cá-

ri család ékszereit. A francia konzorcium három millió dollárt adott az ékszerekért.

A béke-bér harminc százalékáig emelik a bécsi lakbéreket.

A háztulajdonosok részletet adnak le a kistőkések állami segélyezésére.

(Bécs, február 26.) A lakberek és a jelzálogos tartozások felértékelésének kérdése még mindig nincs megoldva Ausztriában. Most a kormány olyan megoldást ajánl, amely nagyrészt számol a háztulajdonosok és a kistőkések követeléseivel. Dr. Resch népjóléti miniszter tervet dolgozott ki, amelynek értelmében a kistőkés járadék kötvénytulajdonosok az államtól havonta legfeljebb 80 shilling segélyt kapjanak egy alapból, amelyet a miniszter úgy akar előteremtteni, hogy módot ad a lakberek felemelésére, viszont ebből a többjövetelemből megfelelő részt von le a kistőkések támogatására. A terv az, hogy megszüntetik a mostani lakbér-megkötöttséget és a bérlok védelméről szóló új törvényjavaslat meg fogja engedni, hogy a háztulajdonosok a bér a

békebeli aranyházbér 30 százaléka emelhessek fel, de tartoznak ebből a nagyobb jövetelemből megfelelő részt a kistőkések segélyezésére szolgáló állami alapra leadni. Azokat a régebbi jelzálogos adósokat is ilyen illeték fizetésre fogja kötelezni a javaslat, a kik tartozásaikat a pénz értékének leromlásakor könnyű szerrel kifizették. Ezek kötelesek lesznek tíz éven át minden lefizetett száz aranykorona után tíz garast adni a kistőkések támogatására létesítendő alapra. Ezekből a jövetelemből a kormány évente 5-7 millió shilling bevételt remél, ami elegendő arra, hogy a vagyontalan nyugdíjasoknak és az infláció idején elszegényedett kistőkéseknek arányos támogatást lehessen nyújtani.

lasztékossága, sarkazmusa, ötletessége, színpompázó, mulató tehetősége minden jelenet stílusából kárnyog, megfog, elragad, megkacagtat és gondolkodásra kényszerít. Ez a „Majomszínház” az emberiség színháza. A Vígyszínház közönsége előbb meglepetéssel s aztán elragadtatással fogadta a darabot s ünnepelte a kiváló szerzőt, a főszereplőkkel együtt.

A színház szép díszleteket, jó rendezést és kitünő előadást adott a jó darabhoz. Még vendégeket is hozott. Bajor Gizi eleven temperamentuma, finom szatírája, bájos megjelenése a majomkísasszony exotikus figurájában is kedvesen érvényesült. Nagy örömmel láttuk viszont a Vígyszínház színpadán a bájos megjelenésű Füzes Annát, ki közvetlen, kedves játékkal ismét megnyerte a közönség tetszését. Ráikay Márton, a humor nagymestere volt a harmadik vendég, kit meleg ovációkkal üdvözölt a Vígyszínház közönsége. A nehéz majomszerepekben excellált Rajnai Gábor, továbbá igen jól játszottak Gárdonyi, Maklár, Boross, Pártoss Gusztáv, Góth Sándor, Lukács Pál, Kertész Ella, Lázár Mária, Szerény, Sitkey Irén, Bárdi és Kabók.

Az aradi színház heti műsora. Szombaton délután 5 órakor: Orlov. Este: Román előadás. Vasárnap délután fél 3 órakor: Orlov. 6 órakor: Hattyu. 9 órakor: Gyimesi vadvirág. (Horváth Mici vendégfellépésével.)

Eggy Ghyssa táncművész nő egyetlen klasszikus táncestélye a külföldi nagyszerű műsorral március 9-én. Jegy Klein papírkereskedésében.

Jadlowker Hermann világhírű kamaranékes ma táviratban értesítette az aradi színház igazgatóságát, hogy március 8-án, hétfőn és 12-én, pénteken léphet fel az aradi színházban. Az első estén Halévy „Zsidónő”-je kerül színpadra és már erre az estére alig néhány jegy kapható.

Hangverseny a Kulturpalotában. Az Aradon felállítandó Cosbuc-szobor alapja javára február 28-án nagyszabású hangverseny lesz a Kulturpalotában. A rendkívül értékes program keretében fellép Russu Irén, a kitünő hangversenyénekesnő is, aki Gellért Pál kísérete mellett Verdi „Alarcosbál”-jának nagy áriáját, Sibianu: Cantec című műdalát és Rubinstein: Melodie című szerzeményét énekli el. A művészi koncerton Petrescu Astra-gyári igazgató konferál.

A „Hattyu” vasárnap délután 6 órakor a jubilaris szereposztásban kerül színpadra mérsékelt helyekkel. A főszerepben ezúttal Harmath Jolán, Kassay Károly s Fratta Géza fognak briliáns alakítást nyújtani.

Az „Orlov” szombaton délután 5 órakor és vasárnap délután fél három órakor mérsékelt helyekkel kerül színpadra a premier szereposztásában.

Jön! Jön!
Mme Sans Gene.
Gloria Swansonnal

Kedden este konferál Osváth Kálmán. A Kulturpalota kistermében kedden, március másodikán este 9 órakor áll Arad közönsége elé most már jó ismerőse, dr. Osváth Kálmán, hogy beszéljen azokról a témákról, amelyek a modern ember lelkét ma legjobban foglalkoztatják. Milyen címeket választ konferánszainak, az nem fontos. Bármiből indul is ki, egy-kettőre eljut addig a pontig, ahol már csodálkozva halljuk: ni ez az ember azt a gondolatot szövi tovább, amelyet mi gyáván, vagy fáradtan félbehagytunk. A keddi konferánsz műsora már címeivel

is elárulja, hogy az előadó ezen az estén kerülhetetlen lesz hozzánk s önmagához. A programból kiemeljük 1. Összinte véleményem a közönségről. 2. Talmudisztika. 3. Kreutzer Sonata stb... Jegyek az estélyre Oláh és Társa könyvkereskedésében válthatók, ülőhelyek 80, álló helyek 40 lejjel. A konferánsz kezdete este 9 órakor.

Tudomány és Haladás címmel rendkívül érdekes folyóirat második száma hagyta el a sajtót. Az izlésesen tipografált, vaskos füzet minden oldalja világosságot és a természeti ismereteink hatalmas mennyiségét tárja az olvasó elé. A kulturéletünkben nehezen mellőzhető folyóirat egyes száma 40 lej és címe Marosvásárhely, Fötér 47, II. emelet, ahová az előfizetés díja (egy évre 400 lej) küldhető.

MOZI.

xx Vasárnapig vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Repülés a föld körül 13 nap alatt” c. film első részét. Nagy sikerrel vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Repülés a föld körül 13 nap alatt” c. filmet, mely két részből és 20 felvonásból áll. A film főszerepeit a leghíresebb művészek között Ellen Richter és Reinhold Schüntzel alakítják. A jegyek elővételeben mindkét részhez válthatók az Apolló elővételi pénztáránál. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, szombaton vetíti utoljára az aradi Uránia mozgószínház a „Rádium-tolvaj” című filmet. Még csak ma tartja műsoron az Uránia mozgószínház a „Rádium-tolvaj” című vidám játékot, amelyben a főszerepet Bruno Kastner játsza. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Vasárnapotól mutatja be az aradi Uránia mozgószínház a „Texasi farmer” című szenzációs filmet, melyben a főszerepet Mady Christians játsza Joe May rendezésében.

xx Jön! Madame Sans Gene. Jön! Főszerepben: Gloria Swanson.

„SALON ELEGANT”

FERENCZ & CO. hölgyfodrásznál

Arad, Fehér Kereszt épületben

március 1-től DR. OZEIZLER ERSZÉBET orvosnő vezetése mellett keménykezeléssel nyílik meg. Arcsopórák, mindennemű szépségápolás, eltávolítás, rádlumos és forrólevegőkezelések stb.

Rendelést idős délután 3-6-ig.

SPORT.

O A budapesti Vasasok Belgiumban. Budapestről jelentik: A magyar válogatott Brüsszelben aratott értékes győzelme ugyilátszik felkeltette a magyar csapatok iránti érdeklődést, mivel a pesti Vasas rendkívül kedvező meghívást kapott Belgiumból és a tárgyalások olyan mederben folynak, hogy a tura szinte biztosnak tekinthető.

O Kehrling Béla, a magyar teniszbalnok Beaulieu-ban. A Rivierán szereplő Kehrling Beaulieu-ban Kingsley ellen nyert 7:5, 3:6, 6:1, 6:4 arányban. Párosban Lowe-nal győzött a Morpurgs-Lycett-nál ellen 6:3, 6:3, 6:3 gémárányokban. Vegyes párosban Helen Wills-Kingsley-pártól kikapott a Lycett-házaspár 6:3, 6:4-re.

H I R E K.

— **Tiltakozás a tulmagas adókvetés ellen.** Dicsőszentmártonból jelentik: A város kereskedői, faji és vallási különbség nélkül, tegnap nagygyűlést tartottak, az adófizetések ügyében. A gyűlés szónokai tiltakozásukat fejezték ki az igazságtalanul kivetett tulmagas adók ellen és egyben nagy felháborodással tárgyalták a dicsőszentmártoni adókvető bizottság elnökének durva magatartását, az adózókkal szemben.

— **Radics István ellenfele meghalt.** Zágrábról táviratozzák: Lorkovics Iván képviselő, a zágrábi szabor és a budapesti parlamenti delegáció volt tagja, aki legutóbb Radics Istvánnak a legélesebb ellenfele volt, ma elhunyt.

— **Az árvízkarosultak javára Comios Antal Pankotáról 80 lejt küldött te hozzánk.** Eddigi gyűjtésünk: 20.524.50 lejt, ehhez 80 lejt, gyűjtésünk jelenlegi állaga tehát: 120.604 lej 50 bani.

— **Esküvő.** Fényes ünnepség keretében esküdött örök hűséget a magyarságnak a templomban a hó 23-án Czigler Ilonka urleány Zuckerhandel Samu hátszegi nagykereskedőnek. A templom zsúfolásig megtelt ünnepelő közönséggel, kik felekezeti különbség nélkül megjelentek az új templomban. A kántor gyönyörű néke után az új pár frigyét Stern Jakab borosjenői főrabbi áldotta meg, kinek esketési szónoklata könyveket facsart ki a közönség szívéből.

— **Katonai igazolvány az utlevélhez.** Ma egy belügyminiszteri rendelet érkezett az aradi rendőrség utlevélosztályához, amely szerint máától kezdve minden 18—50 év közötti férfinak egy a cercul de recrutare által kiadott igazolványt kell az utlevél iránti kérelméhez csatolni.

— **Házosság.** Veres Zoltán és Herold Medea f. hó 25-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Egy német herceg, aki rajong D'Annunzióért.** Rómából jelentik: A király szerdán kihallgatáson fogadta Schönburg Waldenburg herceget. A hercegnek Krajinában s Schneebergen tizenhétezer hektár területe van és felajánlotta a királynak, hogy D'Annunzió javára élethossziglan lemond a Schneeberg csucsaról, hogy ily módon hódoljon annak a nagy olasz költőnek, akinek a király a „Havasok hercege“ címet adományozta. A német herceget Mussolini is fogadja.

— **Egy orosz tábornok tragikus halála.** Megrendítő eset történt Szabadkán. Enwald Jenő orosz tábornok, a 28-ik orosz hadtest volt parancsnoka az utóbbi időben mint harangzó kereste meg szegényes kenyerét a szabadkai gör. keleti plébánia templomban, míg most az istentisztelet után halva találták, kezében a harangkötéllel. Hívatása közben érte utól a halál. Igen előkelő és régi katonai család sarja volt s az orosz—japán háborúban mint ezredparancsnok olyan vitézül harcolt, hogy a legnagyobb kitüntetések kaptak meg. Így lett a világháborúban hadtestparancsnok, kegyelmes ur, s most messze idegenben mint szegény harangzó végezte be életét. Nagy katonai pompával temették el.

Keményen vádol a kisebbségi vélemény.

Hegymegi Kiss Pál a Bethlen-kormány négyszeres felelősségét állapítja meg s a vizsgálat meggyűlöletéért a többséget okolja.

(Budapest, február 26.) A magyar nemzetgyűlés mai ülésén a Dénes-féle incidens után folytatták a frankbizottság vitáját. Hegymegi Kiss Pál adta elő a kisebbségi véleményt, amely ismertette a bizottság megalakulását, a Vázsonyi ellen elkövetett inzultust s Peyer Károly harminc napra való kitiltását. (Nagy zaj a baloldalon.) Hegymegi szerint a kisebbségi vélemény az, hogy az üzletszerűen üzött és a hazafiaságra apelláló akciók éles támadást jelentenek az ország ellen. Tiltakozik ellene, hogy a kisebbségi vélemény szülője a gonoszság volna. Esetleges többségi szavazással a kormány megkaphatja a felmentvényt, de az igazság és a morál a politikai konzekvenciák levonására kell, hogy kényszerítsék a kormányt. Az ellenzéknek az volt a célja, hogy megállapíthassa a kormány politikai felelősségét. Az anyag feltárása bebizonyította a kormány bűnösségét, mert nemcsak a hamisítás bűn, hanem a felelősség lokalizálása és az egyes körülményekre való rá nem világítás is. Eppen ezért kell távoznia a kormánynak. A legsúlyosabb hibát Bethlen követte el. A jobboldalon ezt a kijelentést óriási zajjal fogadták és nagy tanssal éltetik Bethlent. A szociálisták a padot verve kiabálták:

— **Lemondani!**

Ezután ismertette a Vázsonyi által készített kisebbségi véleményt. Sokkal többet akartunk kihallgatni, mint amennyit kihallgattunk, — mondta, de a többség hatványos indítványunkat elvetette, mert azok köztisztviselőkre vonatkoztak. Urbanics erre közbejött:

Főherceg a menedékházban.

Egy szélhámós a frankfurti menedékházban rejtőzött el a hatóságok elől.

(Majna melletti Frankfurt, február 26.) A frankfurti városi menedékházban, amelyet most munkanélküliek elhelyezésére használnak, hónapok óta él a város kenyerén egy titokzatos idegen, aki a vezetőségnek bizalmasan elárulta, hogy osztrák főherceg, menekülnie kellett és minden vagyonát kisajátította az állam. — Mert olyan adatokat mondott el, amelyeket csak a legbeavatottabbak tudhattak, a menház vezetősége hitelt adott szavainak. Megkülönböztetett tisztelettel bántak vele, ő kapta a legjobb falatokat, lakótársai vigyáztak rá, hogy álmát ne zavarják.

Nemrég a menház valamelyik lakójától egy frankfurti dalcsar-

— **Az aradi tartalékos tisztek jelentkezése.** Az aradi térparancsnokság ma rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében március 20-ig az összes tartalékos tisztek közül tartoznak a térparancsnoksággal (Comandulrea pietei Str. Viceentiu Babes) nevéket, pontos lakhelyüket, továbbá jelenlegi foglalkozásukat. Az adatok közlését az érdekeltek

— **Nem hivatalnokként hamisítottak!**

Esztergályos János szocialista nagy vihar közben kiáltotta:

— **Igen!**

Hegymegi ezután folytatta: Bár nem merítettük ki teljesen a bizonyítási anyagot, megállapítjuk, hogy a bizonyítás a kormány felelőssége tekintetében kétségtelenül eredményes volt. (Helyeslés a baloldalon.) A mulasztások miatt az akciót minden vonatkozásában nem deríthettük fel.

Kállay Tamás közbejött: Szégyen ezeket pertraktálni!

Hegymegi: Azok szégyenkezzenek, akik résztvettek az ügyben és szabadon járnak!

Sütő szocialista közbejött: Baross Gábor! (Általános zaj, az elnök folyton csenget.)

Hegymegi: Kétségtelen, hogy Zdravetz, Baross és Szörtsey Albrecht utját egyengették. A következő megállapításhoz jutottunk: Először is a kormány felelős a rendszerért, amelyben ilyenek történnek, másodsor felelős azért, hogy az akciót, amelyről előzetesen tudott, nem akadályozta meg, harmadsor felelős azért, mert szegédkezet adott bűnyomok eltűnésére az által, hogy mulasztásaival a nyomozás eredményességét meggyűlöltette, negyedsor pedig felelős a magyar társadalom előtt azért, hogy az ország létét veszélyeztető büncselekményt hazafias vállalkozásnak tüntette fel. Az elsődleges felelősség Bethlent illeti, rajta kívül felelős Pronay, Pesthy, Csáky és Rakovszky. A frank s a szokolhamisítás között megvan az összefüggés. Windischgrätz Mézsáros Gyula után jutott a frankhamisítás gondolatához.

— **Elhunyt Nobeldíjas tudós.** Leydenből táviratozzák: Dr. Kamerling-Onnes, a leydeni egyetem természettan tanára rövid szenvedés után 72 éves korában elhunyt. Nevét különösen az egész alacsony hőmérsékletek terén végzett kutatásaival tette ismertté. 1913-ban megkapta a Nobel-díjat.

— **Verekedő anyós.** Ma délelőtt előállították a rendőrségre özv. Csényi Jánosné aradi Str. Pipos (Csál László-u.) asszonyt, aki egy családi nézeteltérésekből keletkezett veszekedés hevében fejszével támadt a menyére. A súlyosan összevert fiatalasszonyt a lakásán ápolják.

— **Nagy zálogház nyílt Aradon.** Bul. Carol (v. Erzsébet-körút), ahol azonnal pénzt kaphatni arany, ezüst s egyéb ékszerekre, ruhákra, ierhenneműekre, zongorákra, szőnyegek, varrógépekre, kerékpárokra, motorbiciklire és mindenféle tárgyra.

Francia. angol könyvek Kerpelnél.

— **A filharmonikusok Unger-hangversenye.** Unger Mór emlékeztetének szentelve és az Unger-emlékalap javára március 4-én este fél 9 órakor nagy zenekari hangversenyt tart az aradi Filharmonia Egyesület a Kulturpalotában. A zenekart a kiváló fiatal karmester, Unker Ernő dirigálja. A rendkívül értékes műsor minden egyes száma újdonság Aradon. Jegyárúsítás a Sándor hírlapirodában.

— **Pincér-bál 1926. február 27-én az aradi Fehér Keresztben.**

Jön! Jön!
Mme Sans Gene.
Gloria Swansonnal

Könyvtőmeg kiárusítás Kerpelnél.
— **Február 28-án délelőtt fél 11 órakor tartja az aradi Meteor kerékpár-egyesület rendez évi közgyűlést a városháza nagytermében.**

— **Felszólítás.** Mindazon aradi háztelkejjogosultak, tisztviselők, hadi, rokkantak, hadiözvegyek, iparosok, stb., akik kérvényeztek és a helybeli agrárbizottság által jóváhagyattak, kéretnek, hogy f. hó február 28-án, azaz vasárnap délután 4 órakor a városháza nagytermében megtartandó közgyűlésre jelenjenek meg. A választás.

— **Kiss Ancy tánciskolájában** nélfőn. március 1-én új colon kezdődik.

— **A Képes Ujság.** Bruckner Lajos nagyszabású képes riportlapja, különböző technikai akadályok leküzdése után, néhány hét múlva megjelenik. Az az általános érdeklődés, amely a Képes Ujság iránt eddig is megnyilvánult, eleve biztosítja ennek a hézagpótló egyszerű képeslapnak jövőjét.

TEXASI FARMER.
Mády Christians
a főszerepben.
Vasárnaptól
az aradi Urániában

személyes jelentkezésével is elfogadja a térparancsnokság. Jelentkezni lehet reggel 8—1-ig és délután 3—6-ig.

— **A kacérság alkonya.** Hogyan leplezték le a Gábris-féle ezüstcsempészést; Mire voltak kíváncsiak a franciák?; A Sziriusz énekel...; Vidám esetek; stb. a legérdekesebb „Aradi Kurir“ több cikkei.

KÖZGAZDASÁG.

Erdély iparosai követelik az iparpártolási kedvezményt.

(Bucuresti, február 26.) A romániai nagyiparosok szövetségének igazgató tanácsa tegnap este tartott ülésén tárgyalta a munkásbiztosítási törvényt, továbbá a vámnévjegyzék revízióját. Utóbbi kérdésben komplett anyagot gyűjtöttek össze a tagok között szétosztott kérdőívekkel. Ezután Mircea mérnöknek az iparpártolási törvénnyel biztosított szállítási kedvezmények megszüntetéséről szóló jelentését tárgyalták, amely

megállapítja, hogy a hazai ipar egyetlen kedvezménye a 30 százalékos szállítási engedély és ha ezt is megvonják, úgy súlyos csapást mérnek a romániai iparra, amely nem tud majd megbirkózni a külföldi konkurenciával. Kiemeli a jelentés, hogy külföldön milyen állami támogatást élveznek az iparvállalatok, míg ezzel szemben Romániában még az egyetlen kedvezményt is vissza akarják vonni.

Zürichben 2.19.50, Párisban 11.60 a lej.

Helyi valutaárak. (Február 26.) Pénz: Dollár 234.50, angol font 1130, cseh korona 6.75, francia frank 8.40, lira 9.30, dinár 3.95, schilling 33.30, hollandi forint 91, márka 54.60, magyar korona 305, svájci frank 43.50. Áru: Dollár 236, angol font 1140, cseh korona 6.85, francia frank 8.60, lira 9.50, dinár 4.05, schilling 33.50, hollandi forint 93, márka 55.50, magyar korona 295, svájci frank 44.50. Kifizetések: Newyork 237, London 1157, Prága 7.05, Páris 8.68, Milánó 9.58, Zágráb 4.19, Bécs 33.55, Amsterdam 95.40, Berlin 56.70, Budapest 298, Zürich 45.80.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február 26.) Berlin 123.75, Amsterdam 208.12, Newyork 519.75, London 2526.50, Páris 18.90, Milánó 20.87.50, Prága 15.39.50, Budapest 0.0072.80, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.19.50 Varsó 0.00064.50 Bécs 0.0073.25.

Zürichi tőzsdézárás. (Február 26.) Berlin 123.70, Amsterdam 208.12, London 2526.75, Newyork 519.87, Páris 18.87.50, Milánó 20.87.50, Prága 15.39.50, Budapest 0.0072.80, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.19.50 Varsó 0.00064.50 Bécs 0.0073.25.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Február 26.) Kifizetések: Páris 8.65, Berlin 56.80, London 1157, Newyork 237, Milánó 9.55, Zürich 45.75, Bécs 33.50, Prága 7.02. Valuták: Napoleon 875, márka 55.50, leva 1.65, török lira 1.18, angol font 1150, francia frank 8.65, svájci

frank 45, lira 9.45, drachma 2.75, dinár 4.05, dollár 236, lengyel marka 32.50, schilling 33.50, magyar korona 33.50, cseh korona 6.80.

= Piaci árak. Tojás 1.80 lej, burgonya 5 lej, kelkáposzta 4—5 lej, tej 10 lej, tejfel 40 lej, zöldség 5 lej, vaj 160 lej. Baromfi: tyúk 120—160 lej, csirke 60—70 lej, sovány kacska 150—180 lej, sovány liba 200—220 lej párja, kövér liba 250—350 lej darabja. Az állatvásár árai: marha 18—22 lej, borjú 35—42 lej, sertés 30 lej kilogrammonként élősúlyban. A gabonapiac árai: buza 900 lej, árpa 500 lej, zab 586 lej, kukorica 350 lej, rozs 600 lej métermázsánként.

Petició az aradi választás ellen
Az ellenzék érdekeltségét kifogást emelt egyes tanácsstagok ellen.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi városi választáson kisebbségben maradt ellenzéki blokk tagjai közül mintegy harmincan ma pánasszal támadták meg a választás eredményét és kérik, hogy a választást semmisítsék meg. A petíciót ma délben adta át Vargassay Lajos nyugalmazott polgármester és Hotoran Victor dr. ügyvéd az egyesült ellenzék nevében Barbara Sever dr. törvényszéki elnöknek, aki átvette a petíciós kérvényt és ígéretet tett, hogy nyomban fölterjeszti azt az igazságügyminiszteriumba. — Az

egyesült ellenzék elsősorban azt kifogásolja, hogy a városi választáson a karhatalom az ellenzék állítása szerint olyan utasítást kapott, hogy magatartásában ne vesse alá magát a választási elnököknek, már pedig a törvény rendelkezése szerint a karhatalom fölött korlátlanul a választási elnök rendelkezik. A választási törvény 161. szakaszára is hivatkozik a petíciós kérelem, amely azt állítja, hogy a tanács egyes megválasztott tagjaival szemben összeférhetetlenségi eset áll fent, mert állítólag üzleti összeköttetésben állanak a várossal.

Ennek a petíciónak aligha lesz fogadtatja, mert hiszen az okok, amelyek miatt a választás megsemmisítését kérik, nem állnak fent. A petíciónak valójában csak demonstratív célja van, de komoly számbavételre annál kevésbé számíthat, mert az aradi választás egész lefolyását a rend és a szigorú törvényesség jellemezte. A petíciót egyébként a következők írták alá: Hotoran Viktor dr., Angel István dr., Popovici Sever dr., Raicu Aurel dr., Variassy Lajos, Theodorescu Constantin, Vuia Tibor, Moldovan Szilvius dr., Pascuti Szilvius dr., Faragó János, Ursu János dr., Hunyár Algernon, Veliciu Emil dr., Imbroane Constantin, Pap Todor dr., Lutai Cornél dr., Zeiner Gusztáv dr., Krebsz József, Somló Ármán dr., Singer Jenő dr., Radován Milivoj, Kosztka Emil, Sárga Károly, Borneas Gyula dr., Schannen Béla dr.

Rádium tolvaj

maszombaton utóljára az aradi Urániában.

Főszerepben: Brunó Kastner.
Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:
RÉTEY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judeului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS!

Egy ügyfelem megvette Thurzo Károly Bulev. Regele Ferdinand 62. szám alatt lévő liszt- és termény-üzletét. Felhívom a netaláni hitelezőket, hogy követeléseiket irodámban 3 nap alatt jelentésük be.

Dr. SCHANNEN BÉLA, Arad
Bulev. Regele Ferdinand Nr. 15.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a m. t. hölgyközönséget, hogy bécsi utamról visszatérve, a legfinomabb kalapmodellekkel és legszebb ujdonságokkal állhatok nb. rendelkezésükre.

MARIOARA kalapszalonn
Arad, Str. M. Nicoara (Petőfi-u.) 2

A temesvári Grand Hotel Ferdinand télikertje
ujjonnan alakítva
MEGNYILT.

Elsőrangú nemzetközi konyha. — Kiváló italok. Figyelmes kiszolgálás. Március 1-től minden este tánc az uri közönség részére.
Elsőrangú jazzband. 1391

„Hermes” 14E46
Perfektszabász,
ki több éven át Budapesten működött fehérnemű szakma részére
utazói állástkeres.
Ajánlatokat „Elsőrangú munkások” 14346 jelzésre „Hermes” r.-t.-hoz Nagy-szebenbe kéretnek. 1353

Háztelek

a Strada Abatorului (volt Vágóhid-uoca) 10—18. házszámú területen

azonnali átvétellel

eladók. :: Értekezhetni:

Halmai József

forgalmi irodájában Arad, Strada Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 9. sz.

Használjunk kizárólag
PLANTOL
legjobb növény ételzsirt,
mert tiszta, egészséges és szapor.

Kóserül előállítva,
szigorúan az orthodox izr. rituelek szerint.
Fuchs Benjámín
nagyváradi orthodox főrabbi úr felügyelete alatt.

Készíti a Fabrica Phénix S. a. R.
BUCURESTI.
Kapható a fűszer- és esemege üzletekben.

Gyümölcsfákat,
gyümölcsfalanyokat, díszfákat díszeserjéket, rózsákat, eper palántákat, spárgagyökereket, szőlőoltványokat, alanyvesszőket, stb.
szállítanak a legjobb minőségben
Ambrosi, Fischer & Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek r.-t
AIUD — NAGYENYED.
Arjegyzék kívánatra ingyen. 6182

Repülőgéppel a föld körül 13 nap alatt.

2 részben, 20 felvonásban.
I. rész vasárnapig az aradi

APOLLOBAN

Főszereplők:

Ellen Richter és Reinhold Schüntzel.

Eredeti felvételek: Francia-, Olasz- és Törökország, India, Kína, Japán, San-Francisco, New-York, Brest, Páris.

Jegyek elővételben válthatók mindkét részhez.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Teherautóval helybeli és vidéki szállításo-
kat előnyösen eszközünk. **„RECORD“** fuvarozási vállalat. Arad, Str. Moise Nicoara 2.
Telefon 453. szám

Apró hirdetések.

Házasság.

HÁZASSÁGKÖZVETÍTÉS ügyben forduljon bizalommal „AMOR“ házasság-közvetítő irodához. Cégjelzéstelen levelezés Timisoara, I. Gen. Praporgescu 7. 499

Alkalmazás.

VIDÉKI uriház keres nagyobb háztartás részére megbízható egyént főzőnőnek is fizetéssel. Jelentkezni lehet (vidékről írásban) Mechner, Arad, Str. Tribunal Axente (Damjanich-u.) 8. 1325

FŐZNI tudó mindenest keresek. Ortutay-palota III. 17. 1379

ALLANDÓ ALKALMAZÁST, esetleg csak a délelőtti vagy délutáni órákra keres önálló könyvelő és perfekt magyar-német levelező. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába „önálló könyvelő és levelező“ jellege alatt kér. 200

SZOBALÉNY kerestetik Arad, Strada Closca (Szent László-u.) 12. I. 1352

FIATAL ügyes, szakképzett kereskedő-ségéd, ki fűszer-, csemege- és festék-szakmában teljesen járatos azonnali hely-pésre ajánkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1369

TEXTILSZAKMÁBAN perfekt elsőrangú kiszolgáló segédet keres detali osztálya részére Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyruháza Cluj. 1356

AZ ARADI FATISZTVISELŐK EGYESÜLETE napi 2-3 szabad irodai órával rendelkező intelligens és agilis egyént keres a titkári teendők elvégzésére. Fizetés megegyezés szerint. Írásbeli ajánlatok az egyesületi elnökséghez Dr. Grünfeld. Lomási, Csanádi palota nyújtandók be. 1359

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba központban kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 15226

MÁRCIUS 1-RE butorozott szoba teljes ellátással uriembernek kiadó. Arad, Str. Crisan 3. sz. (Karolina-u.) földsz. jobbra, 3 ajtó. 1374

Vétel és eladás.

SZÖNYEGSZÖVŐSZÉK, rajzok, zsaket, szürke öltöny, kalapdoboz stb. eladók. Arad, Bulv. Carol 49. (Erzsébet-körút) törvényszékkel szemben Wolff. 1377

KOMPLET háló, ebédlő, uri szoba, szalonberendezések, matracok, kelőt és helyben készített perzsaszőnyegek, előszobafal, ebédlő szőnyegek, kristály poharak, Biedermayer álló tükör, régi szekrény és ágy, fotelok, asztalnemek, különböző butordarabok, vázák, órák, antik asztalkák, festmények, álló villany és petróleumlámpák, rézmoscó, íróasztal garnitúrák, könyvszekrények, gramofon lemezekkel, hegedű, cimbalom, női fehérneműk, disztárgyak stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

EGY VASÁRI bódénak megfelelő új deszka házikó és egy méhcsalád kasban eladó. Kuttalek Károly, Vaspar, Arad, Str. Cogalniceanu 45. (volt Mikos Kálemen-ucca.) 1355

ANTIK BUTOROKAT, porcellánokat, üvegárukat, különböző szobaberendezéseket, vitrineket, egyes butordarabokat, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket stb. bizományba veszek, s azok gyors eladásáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

BZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

KÖHÖGÉS, rekedtség ellen használjon Itto bonbonst. Készíti Földes gyógyszer-tár Arad. 527

ARAD, BUL. REG. FERD. (Boros Béni-tér) No. 57. alatt egy 10 waggonos padlózott raktár rész kiadó. U. o. eladó: 2 fázisu 1.8 HP. villanymotor, 500 kg.-os mázsa és több szegecselésre alkalmas üllő. 1382

Oktatás.

NÉMET társalgási órákat ad, a nyelvet perfektül beszélő urinő. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1354

Ingatlan.

A GUTZJAHR-telepen két házhely, melyből egyik sarok eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1358

Üzletek.

KÖNYVNYOMDA papirkereskedéssel családi okokból eladó. Bővebbet Ruber Etelka Peclca. 16771

KERESEK 30.000 lej kölcsönt biztosíték-ra. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1375

LICHTWTZ LIQUEURS

Saját érdekekben
csokolcszik,
ha nem engedni előfizetési
hátralékát összegyűjteni!

Kétlakásos ház

centrumban,
egy 4 és egy 3 szobás lakással a volt Batt-hiány és volt Széchenyi-uccák szomszédságában, átvehető 4 szoba, elő, fürdőszobás lakással, mindkét oldalon pincékkel, széles kapubejárattal, virágos udvarral 1,500.000 lejért eladó. Megbízott:

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Krassó-megye

egyik legforgalmasabb központi mezővárosában főtéren fekvő ur magánháza, 3 szoba, elő, fürdőszobás lakás teljes lakberendezéssel, Istállóval 800.000 □-l telkkel, havi 15000 lej tiszta jövedelmet hajtó szükvízgyár, felszereléssel együtt, saját ártézi kút-tal, repatriálás miatt áron alul 800.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott:

„Uranul“-iroda Arad, főpostával szemben

TELJESEN ARANKAMÉNTES
PROVENCEI ELITE
LUCERNA MAG
ERDELYI
LŐHEREMAG
ÁLLAMPILAG ÖLÖMZÁROLT
98% TISZTASÁGGAL
LEGFELHASZÁRÁSRA CSIRÁKÉPESÉRE
QUELLEBURGI RÉPAMAG
REJTREUND SAMUEL LUPA
R.T. SATU-PIRE
TELEFON 8 TELEGRAMMA JUNI REUND

Harisnya prima cárna ajour (reklam ár) Lei 66.—! Cárna és pamut harisnyák: 80.— lejűl! Belyem harisnya Lei 138.—! Gyarmek és férfi harisnyák 20.— lejűl! Keztyűk 50.— lejűl! Szalagok, csipkék, cárna árak stb. rövidtűk legolcsóbb beszerzési forrásai

Knapp Sándor

kelmefestő- és vegytisztító vállalat Arad Str. Episcopul D. Rada (Magyar-u) 26. — Felvételi üzlet szentul: Str. Bratianu (Welter-u) 11. a főpostával szemben.

Szigoruan a kívánt színben fest, felelősség mellett vegyileg tisztít. Vidéki rendelések elfogadhatnak.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR
1926. április 17-28.

Rendezel a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. Vámszabadraktár. A legjobb eladási alkalom. Áru- és személyszállítási kedvezmények a bel- és külföldi vasuti és hajózási társaságoknál. Vízumkedvezmények. 167

Központi iroda: Budapest, V., Szemere-ucca 6. szám. Tb. képviselő: Kereskedelmi és Iparkamara, Arad.

Bogvó A. ARAD, Strada Eminescu 16.

Feltűnő olcsón eladó házak II

Külvárosban elfoglalható 2 szobás lakással, 325 □-l területtel 150.000 lejért. — Calea Saguna (Varjassy Lajos-uccában) szép földszintes ház elfoglalható 2 szobás lakással, gazdasági épületekkel és 300 □-öles kerttel 300.000 lejért. — Piac tér közelében 5 lakásos bérház 450.000 lejért. — Str. Balasa (Purgly Lajosné-uccában) földszintes ház 5 szobával, gazdasági épülettel, nagy kerttel 350.000 lejért. — Piac tér közelében minden kényelemmel berendezett gyönyörű ur magánház elfoglalható 3 szobás fürdőszobás lakással 500.000 lejért. Megbízott: Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz.

Pankotai uradalom Pankotán

eladó 68 katasztrális hold prima szőlő, továbbá Pankotán és Seleuson nagyobb területű prima szántó-föld.

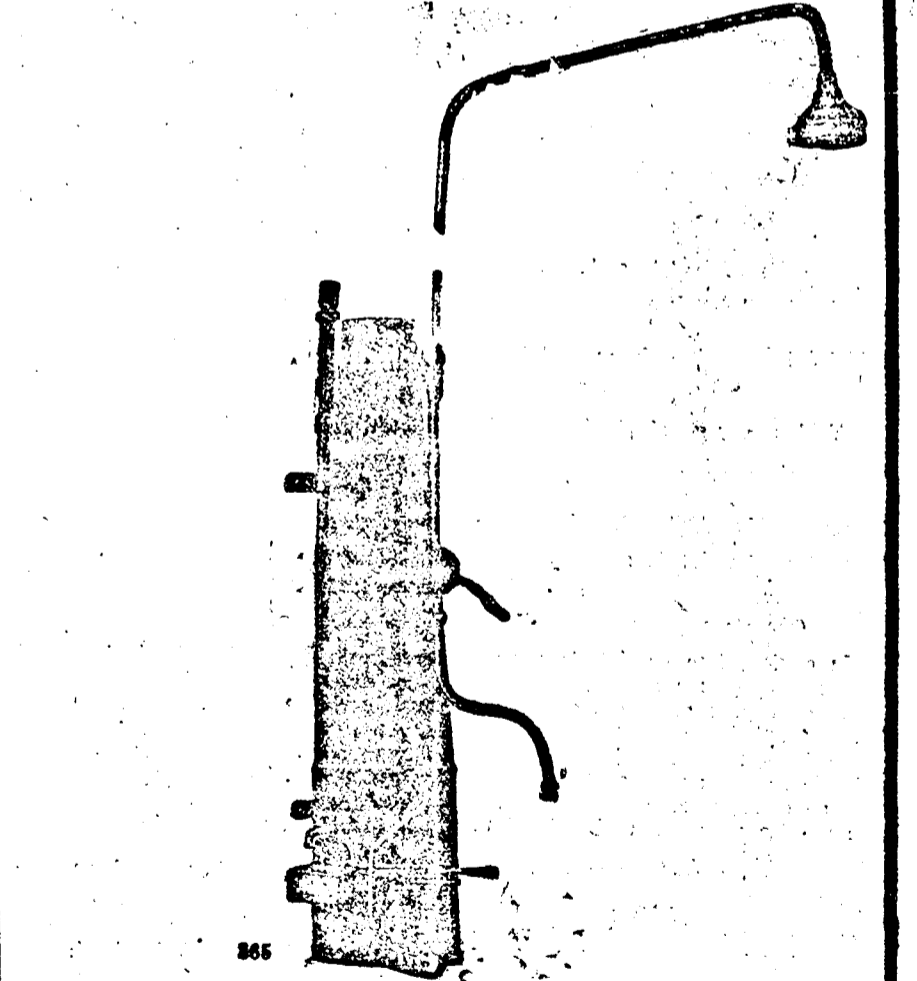
Bővebb felvilágosítást nyújt: Dr. Sebestyén József ineni (borosjenői) ügyvéd. 1270

KAVIAR

Ugy, mint a békében, ismét kényelmesen és olcsón fűrdhetünk gázzal, valamint számtalan ipari célra is előnyösen használhatjuk a kitűnő minőségű gázt. — Berendezési tárgyakat részletfizetésre és gázszerelési munkálatokat önköltségi árban vállalunk.

UZINELE COMUNALE Sectia Gaz aerian
Arad, Str. Muclu Scevola No. 9., 11., 13.
Telefon 27., 25. és 16. és Str. Eminescu 4. sz. alatt levő városi üzlet mindennemű megrendelési ügyben a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Arad és vidéke közönségéhez! Tavaszi női felöltő és ruha újdonságok megérkeztek Arad és vidéke közönségéhez!

FIGYELEM! **Iuliu PLESZ Gyula** **FIGYELEM!**

Kérem kirakataim megtekintését s a címre figyelni!

központi ruhanagyáruházában a színház hátsó bejáratával szemben.

Kérem kirakataim megtekintését s a címre figyelni!

Versenyképességemről győződjön meg véteikötelezettség nélkül.

Banca Industrială și Populară din Arad. — Aradi Ipar- és Népbank.

Activa
Vagyon

Contul bilanț la 31. Decembrie 1925. — Mérleg-számla 1925. december 31-én.

Pasiva
Teher

	Lei	b.	Lei	b.
Cassa în numerar — Készpénz-készlet —	1,562.199	13		
Capitale elocate la alte institute — Más intézeteknél elhelyezett tőkék — — —	1,108.301	51	2,670.500	64
Portofoliul de Cambii — Váltótárca — —			34,825.770	66
Imprumuturi pe scrisuri fonciare — Záloglevél kölcsönök — — —	135.221	45		
Imprumuturi comunale — Községi kölcsönök — — —	24.880	90	160.102	35
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök — — —			893	
Avansuri pe efecte — Előlegek értékpapírokra — — —			67.824	
Debitori în conto-curent — Folyószámlaadósok — — —			25,714.528	17
Efecte — Értékpapírok — — —			7,000.572	96
Moneta, bani străini, cupoane etc. — Érc-és idegen pénzek, szelvények — — —			94.626	22
Efectele fondului de pensiuine — Nyugdíjalap értékpapirjai — — —			439.089	47
Casa institutului — Intézeti székház — —			1,943.077	42
Debitori — Adósok — — —			729.613	08
Mobilar (după amortizare) — Felszerelés (leírás után) — — —			77.980	
			73,724.572	97
Capital societar — Részvénytőke — —				
Funduri de rezervă — Tartalék alapok:				
Fond general de rezervă — Általános tartalékalap — — — — —	2,825.748	54		
Fond extraordinar de rezervă — Rendkívüli tartalékalap — — — — —	100.000			
Fond de rezervă al diferenței de curs — Árfolyamkülönbözeti tartalékalap — — —	500.000			
Fond de depreciere imobiliului — Ingatlan értékcsökkenési tartalékalap — — —	20.000			
Fond de rezervă al societ. de credit — Hitelegyleti tartalékalap — — — — —	10.747	58		
Fond Csejthei Varjassy József — Csejthei Varjassy József-alap — — — — —	8.168	85		
Fond de pensiuine al funcționarilor — Tisztviselői nyugdíjalap — — — — —	416.593	40	3,881.253	37
Depunari — Betétek:				
In libele — Takarékbetéti könyvecskékre — — —	47,295.109	18		
In conto-curent — Folyószámlára — — —	3,083.424	70	50,378.538	83
Impr. cesionate — Átruházott kölcsönök — — —			2,448.810	
Impr. pe scrisuri fonciare și com. transcrie Átruházott záloglevél- és községi kölcsön			110.881	62
Creditori — Hitelezők — — — — —			399.628	38
Deposit de cassă — Pénztári letétek — — —			570.640	50
Dare neplătită după interesele depuneri — Befizetendő betét-kamatadó — — —			328.053	88
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalékok — — — — —			99.911	75
Interese anticipate — Előre felvett kamatok — — — — —			1,181.747	
Profit — Nyereség:				
Transpus din anul 1924. — Áthozat 1924. évről — — — — —	198.708	71		
Profit din anul 1925. — 1925. évi tiszta nyereség — — — — —	8,627.404	43	8,826.113	14
			78,724.572	97

HEHS BÉLA, s. k.
director general — vezérigazgató.

Arad, la 31. Decembrie 1925. — Arad, 1925. december 31-én.

RÓNA JAKAB, s. k.
procurist prim. contabil — cégv. főkönyvelő.

DIRECTIUNEA — IGAZGATÓSÁG:

SZALAY KÁROLY, s. k. președinte — elnök.
HEHS VILMOS, s. k.

Dr. BOHUS LÁSZLÓ, s. k.
MAIROVITZ EMIL, s. k.

TITUS MARGINEANTU, s. k.
IUSTIN MARSIEU dr., s. k.

Dr. TAGÁNYI SÁNDOR, s. k.
WALDER GYULA, s. k.

Tablou prezant al pierderii și al profitului l'am examinat conform legii și statutelor și l'am aflat în ordine. — Jelen vagyon és teherkimutatást a törvény és alagsabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

STEIGERWALD ALAJOS, s. k. președinte — elnök. ERDŐS PÁL, s. k.

REICHER KÁROLY, s. k.

TAGÁNYI GUSZTÁV, s. k.

Raportul comitetului de supraveghiere al Băncii Industriale și Populare din Arad, pe anul de gestiune 1925.

Az Aradi Ipar- és Népbank felügyelő-bizottságának jelentése az 1925. üzletévről.
Tisztelt Közgyűlés!

Onorate adunare generală!

In conformitate cu datoria noastră impusă prin legile și statutele instituției noastre după ce am controlat conștiințes activitatea instituției în anul ce a trecut, cu onoare raportăm, că am aflat starea casei și a valorilor administrate de Institut, totdeauna în consonanță cu registrele și fără vr'o scadere.

A kereskedelmi törvény és az intézeti alapszabályokban előírt kötelességünknek megfelelően, az intézet ügykezelését a leílyt üzletévben megtartott vizsgálataink alkalmával gondosan ellenőrizvén, tisztelettel jelentjük, hogy az intézet kezelése alatt álló pénz- és értékkészletet a szabályosan vezetett könyvekkel mindenkor egyezően és hiány nélkül találtuk.

In baza registrelor încheiate după toate regulile, am constatat, ca atât conturile de fine de an, pe anul 1925, cât și bilanțul și contul rezultatelor, prezentate nouă de direcțiunea, le-am aflat întocmite conform statutelor și recomandam spre primire propunerea direcțiunii relativ la distribuția profitului de 3.826.113.14 lei, al anului 1925.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1925. évi zárszámadásokat, valamint az eredményszámát, a helyesen lezárt könyvek és zárszámadások alapján a törvény és alapszabályoknak megfelelően összeállítottaknak találtuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak az 1925. évi 3.826.113.14 lei nyereség felosztására vonatkozó javaslatát.

Propunem în consecință să se dea direcțiunii absolutorul pe anul de gestiune 1925. și cerem aceeași decizie și în legătura cu persoana noastră.

Inditványozzuk ennél fogva, hogy az igazgatóságnak az 1925. üzletévre vonatkozólag a felmentvény megadásék és ugyanezt a saját részünkre is kérjük.
Kelt Aradon, 1926. február 11. 1181

Arad, la 11. Februarie 1926.
Comitetul de supraveghiere al Băncii Industriale și Populare din Arad:

Az Aradi Ipar- és Népbank felügyelő-bizottsága:

ALOISIU STEIGERWALD, m. p. președinte.

STEIGERWALD ALAJOS, s. k. elnök.

PAUL ERDŐS, m. p. CAROL REICHER, m. p. GUSTAV TAGÁNYI, m. p.

ERDŐS PÁL, s. k. REICHER KÁROLY, s. k. TAGÁNYI GUSZTÁV, s. k.

Ne dobja el!

rossz villanyégőit, mert azokat ráfizetéssel garantált gyári új égőkre becserélem, üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képeretkészítés és üvegezést legolcsóbban vállalom. SCHWARZ üveges, Arad, a zsidótemplom mellett

7612

PURIMRA

friss dunai ponty érkezett
kilogrammja 65 lej.

Vasárnap d. e. 10 óráig az üzlet nyitva.

Rosenbachnál Arad, a zsidótemplom épületben.

Nagyon jó karban levő

kisebb magánház

a Str. Cogălniceanu közelében, 190.000 lejért eladó

15226 Kizárólagos megbízott:

Györffy „Mures” Irodája Arad

Maculatura papir 5 kgros
csomagokban kapható az
Aradi Közlöny kiadójában.